

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО СМИРНЕНСКИ" град - ДОБРИЧ

9300 Добрич, ул. "Отец Паисий" N 17, тел. 058 602823, e-mail ouhrsmirnenski.dobrichbg@gmail.com

Утвърждавам:

Директор

Иванка Димитрова



ПРАВИЛНИК ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД ЗА УЧЕБНАТА 2022-2023 Г.

Правилникът е приет на Педагогически съвет-Протокол N 13 от 14.09.2022 г.

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият правилник определя основните изисквания за безопасни условия, които трябва да се осигуряват и спазват в ОУ "Христо Смирненски" гр. Добрич. По смисъла в термина "безопасни условия на обучение, възпитание и труд" се включват хигиенно-санитарните условия, противопожарната и аварийна безопасност. Безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд - обхващат както материални, така и нематериални условия, които предотвратяват и отстраняват вредното въздействие в работната среда при реализиране на трудовата дейност: материалните условия на възпитание, обучение и труд са безопасни, когато позволяват учебния и трудовия процес да се осъществи така, че да бъде опазен физически човекът от вредното външно въздействие върху него, а здравословни, ако позволяват нормално функциониране на човешкия организъм при пребиваване в работна среда; нематериалните условия: към тях се отнасят инструктажът, обучението, дисциплината, квалификацията, правоспособност, умения, опит, възможност и други. Чл. 2. Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес, трудова, спортна и екскурзионна дейност (ученици, педагогически и непедагогически персонал), както и за гражданите, които по различни поводи се намират на територията на ОУ "Христо Смирненски" гр. Добрич, и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране БУВОТ. Чл. 3. Правилникът определя правата и задължения за осигуряване и контролиране на безопасните условия на обучение, възпитание и труд в ОУ "Христо Смирненски" гр. Добрич. Правилникът се актуализира при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България. Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и фирмени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност

Чл. 5. Изменения и допълнения на правилника се правят чрез гласуване на педагогическия съвет. Чл. 6. Контрола по изпълнение на Правилника се осъществява от Директора. Чл. 7. Виновното неспазване на Правилника от: (1) педагогическия и непедагогическия персонал в училището се счита за нарушение на трудовата дисциплина; (2) учениците – за нарушение на Правилника за учебната дейност на училището; (3) гражданите – за нарушение на вътрешно училищните разпоредби и документи. Чл. 8. Виновното неизпълнение се санкционира по реда възприет в съответните документи – административен, дисциплинарен, съдебен, в зависимост от степента на нарушението и произтичащите от него предполагаема или реална опасност за здравето и живота на участниците в училищния живот. Чл. 9. Правилникът е приет с решение на Педагогическия съвет – Протокол № 14.14.09.2022 г. и влиза в сила от 16.09.2022 г., заповед № 484- 592/14.09.2022 г

РАЗДЕЛ II ПРАВА

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД Чл.10.

Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси. Чл. 11. Задължения, отговорности и права на ДИРЕКТОРА: (1) Утвърждава Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ "Христо Смирненски" в началото на учебната

година и го представя в РУО Добрич област при заверка на Списък-Образец № 1 (2) Утвърждава и изпълнява програма за Оценка на риска, разработена по методика на Службата по трудова медицина. (5) Подава годишна декларация в териториалната дирекция „Инспекция по труда“, съгласно изискванията в Наредба № 3 от 23 февруари 2010 г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл. 15, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. (6) Организира учредяването и осигурява обучение на Група по условия на труд (ГУТ), която да организира дейността и приведе условията на труд в съответствие с изискванията на ЗЗБУТ. (7) Като работодател спазва изискванията в ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 56 ОТ 10 МАРТ 2011 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИТЕ И ОТПУСКИТЕ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 72 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1986 Г. (ДВ, БР. 6 ОТ 1987 Г.) (8) Незабавно уведомява Началника на РУО Добрич обл., МОН, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки злополуки и аварии на територията на ОУ „Христо Смирненски“ гр. Добрич

РАЗДЕЛ III

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд Училищно ръководство. 1. Училищното ръководство е длъжно:

Да осигурява работа на учениците с напълно обезопасени машини и съоръжения; Да създава повишен технически надзор при изпълнение на изискванията на техническата безопасност в класните стаи, кабинети и други, където има ученици; Да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасността на труда преди започване на учебната година и следи за спазването на съответните правила;

Педагогически персонал.

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода или пътниците в транспортни средства.
3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.
4. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства.
5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици, Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.
6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание.
7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
8. Задължително е разглеждането на теми по БД в ЧК.
9. След приключване на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно – технически средства и осветление.
10. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците

по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата. 11. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката. Непедагогически персонал /помощен и обслужващ персонал – работници и служители/ 1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно. 2. Да се явяват на работа в състояние, които им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество. 3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.

1. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност. 5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място. 6. Да не предприемат по своя инициатива работата, с която не са запознати и не им е възлагана. 7. Да не работят с машини, които не познават. 8. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд. 9. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място. 10. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност. 11. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомяват за това прекия си ръководител. 12. Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай. 13. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности. 14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват. 15. Класните стаи и кабинети задължително се проветряват през всяко междучасие. 16. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и се забърсват с влажна кърпа. 17. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство. 18. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство. 19. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие. 20. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия. 21. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби. 22. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата

на безопасност. 23. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия. 24. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция. 25. Почистването на паркета става през ваканцията, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали. 26. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите класните стаи и залите задължително са отворени. 27. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно – технически средства, съоръжения, машини, печки и други те задължително се изключват от електрическата мрежа. 28. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа. 29. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно – технически средства и осветление. 30. Обслужващия персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло. 31. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ. 32. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците. 33. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно технически средства и други, отговарящи на БДС. 34. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив. 35. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него. 36. През есенно – зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия – “План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд. Ученици 1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата. 2. При пресичане на улицата до изхода на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, ослуша и ако не идва превозно средство, да премине. 3. Предвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно. 4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи, кабинети и училищните коридори. 5. Пет минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя. 6. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание. 7. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя. 8. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи. 9. Забранява се на учениците да консумират закуски в училищната сграда. 10. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя. 11. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно – технически средства и пособия в отсъствието на учител. 12. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави.

или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство. Конкретните права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд са включени в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ както следва: На лицето, заемащо длъжността директор; На лицето, заемащо длъжността помощник – директор по учебната дейност. На лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд; На лицето, заемащо длъжността учител /ръководител/ при обучението в кабинет /лаборатория/; На учител по физическо възпитание. На лицето, заемащо длъжността управител на стол.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

Общи положения

1. Работникът или служителът е длъжен да спазва правилата на здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за специфични производства и дейности, както и за отделни машини, съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения, машини и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на труд и възпитание по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор – спортните площадки: шведска стена, греда, успоредки, кон, кози, трамплини, въжета, халки, баскетболни врати и други. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
11. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително да се обезопасят с постелки.
12. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на

учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рангове, футболни врати и по оградната мрежа на волейболните игрища. 13. Спортните уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици. 14. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнението на физическите упражнения, както и ползуването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа. 15. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгръщане с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми. 16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес. 17. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност. 18. В началото на всяка учебна година комисия в състав:определен от директора проверява състоянието на всички видове инсталации, машини и съоръжения, готовността за започване на учебни занятия и съставя протокол, който се предава на директора. 19. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други. 20. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, учебно – технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност. 21. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки. 22. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване. 23. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника. 24. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от учениците незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство. 25. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи и не се назначават като заварчици лица, които нямат свидетелство за правоспособност за съответната професия и специализация, както и необходимата степен на правоспособност. 26. Работилниците за заваряване трябва да са разположени в самостоятелно помещение или ако това не е невъзможно, задължително се огражда съответното място, където се заварява с плътни непроницаеми, непропускащи светлина и пожароизолиращи материали. . 27. Забранено е да се

извършват електрозаварки на открито по време на дъжд или гръмотевици. 28. Корпусът на генератора или трансформатора, пусковият реостат и предметът на заваряване да бъдат заземени или занулени, в зависимост от системата на електрозахранване. 29. Всички проводници да бъдат изолирани и сеченията им да отговарят на допустимия минимум. Проводниците на генератора или трансформатора до таблото трябва да са предпазени от механични повреди, а проводниците, които водят от апарата до масата на заваръчния предмет, трябва да бъдат многожилни, с мека и гъвкава броня. 30. Лицата, които обслужват електрически уредби и съоръжения и извършват и ръководят работи с тях, трябва да имат необходимата техническа правоспособност или разряд за заеманата длъжност. 31. Парните и водогрейните котли и котлите – утилизатори и съоръженията им се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност. 32. За отговорник по експлоатацията на енергийните уредби и съоръжения се определя лице с подходяща квалификация от средата на инженерно – техническите работници, което осигурява изпълнението на правилника.

РАЗДЕЛ I

Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа 8 1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки. 2. Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто игрално облекло. 3. Преди започване на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя. 4. Кабинетите и лабораториите по химия, физика, електротехника и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище. 5. Обезопасени машини и съоръжения са тези, които са механично обезопасени, електро обезопасени, пожаро и взривоопасени и тези, при които е осигурена защита срещу опасностите като: Въздействие на ниска или висока повърхностна температура;• Отделяне на вредни вещества и влага във въздуха на работната зона;• Нарушаване на микроклимата;• Въздействие на шум, вибрации и други. 6. Пространството, в което постоянно действат или периодично възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива. 7. Учебните работилници, кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро и пожарообезопасени. 8. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати. 9. Всички учебно – технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ. 10. На работните места до машините да има шкафчета, маси и други за поставяне на чертежи, инструменти, заготовки, обработени детайли и други. 11. Подът около машините да бъде равен, нехлъзгав и почистен. 12. Складиране на дървен материал и отпадъци в близост до дървообработващите машини не се допуска. Механично обезопасяване. 1. Машините, съоръженията и работните места в учебните работилници, лаборатории и кабинети трябва да бъдат напълно обезопасени, съгласно

- изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работи. 2. За всяка машина трябва да има окачена на видно място инструкция за безопасна работа. 3. Механичното обезопасяване на машините и съоръженията се осигурява чрез следните технически средства: Ограждащи устройства / трябва да бъдат сигурни, здрави и стабилно• закрепени;/ Блокировки, предпазни и ограничителни устройства;• Сигнализация за опасност;• Дистанционно управление;• Специални устройства за безопасност. 4. Заранена е употребата на длета и чукове с подбитости и несигурно закрепени дръжки. 5. Когато машината няма конструктивно защитно устройство против нараняване
2. Учениците трябва да работят само с напълно обезопасени машини, а работата да се извършва с повишено внимание и под постоянното наблюдение на ръководителя. Електрообзавеждане и електробезопасност. 1. Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт. 2. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средства за индивидуална защита. 3. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводни и други. 4. Да се осигурят електрическите уредби и съоръжения, машините, инструментите, инсталациите, осветителните тела и други срещу опасността да предизвикват пожар чрез изпълнение на ел. частта им в съответствие с изискванията за пожаро – и взривоопасната зона, където се използват. 5. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най- малко два пъти в годината. 6. Включването и изключването на напрежението за електроконсуматорите в работилниците и лабораториите трябва да се извършва от централното табло. 7. В работилницата по дървообработване осветителните тела, електродвигателите, пусковите устройства, разпределителните табла и инсталациите към тях да бъдат в изпълнение, съответстващо на противопожарните норми. 8. Корпусите на дървообработващите машини да бъдат допълнително заземени към заземителен контур. 9. Подвижните и носими машини и приспособления да се пренасят след изключването им от електрическата мрежа и напълно спрял двигател. Да се пускат в движение, само когато са здраво захванати. 10. Забранено е на учениците да пипат и извършват поправки и ремонт по ел.инсталациите на машините. 11. Забранява се полагането на захранващ кабел върху и под строителни материали, обзавеждане, по приходи, пътеки, пътища и други места, където и възможно увреждането му. 12. Всички електроразпределителни и пускови табла, кабели и инсталации след демонтиране и преместване на работната машина незабавно да бъдат изключвани от напрежение. 13. Кабели и проводници, които не захранват механизми или електрическо осветление, задължително да се демонтират, а не само да се изолират. 14. Забранено е използването на земята като фазов или нулев проводник в електрическите уредби с напрежение до 1000 волта. 15.

Задължително се изготвят инструкции за безопасна работа с ръчни електрически инструменти, преносими електрически лампи и трансформатори, за изискванията към условията, на които трябва да отговарят тези инструменти, за изискванията към напрежението според условията на работната среда и произтичащите от всичко това специални мерки. 16. Забранява се включването на няколко машини с един общ прекъсвач.

17. Не се допуска работа с неизправни електрически шепселни съединения, ключове, шнуrowe и кабели. 18. Обслужването и поддържането на електрическите уреди, съоръжения, инсталации и ел. проводни се извършва от лица с необходимата техническа правоспособност, притежаващи изискваната квалификационна група и да са медицински освидетелствани. 19. Спазването на изискванията, включени в правилника за безопасност на труда е задължително. Учебно – производствена среда и учебно – производствен процес. 1. Учебните работилници, кабинети, лабораториите, физкултурните салони и други подобни трябва да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно – съдовата дейност на ученика, ще намалява умората, а от там и опасността от злополуки.

Общи изисквания. 1. Учебните кабинети, работилници, лаборатории, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно – хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление /естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум вибрации, лъчения и други. 2. За всеки ученик да се осигурява минимална кубатура 13 м площ 4 м. Допуска се най-малка височина на учебните работилници е 3,5 м. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация. 1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87. 2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината. 3. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигурят оптималните норми, да се спазват допустимите норми за: Температура и скорост на въздуха през студения период за относителна• влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75%; Скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период;• Относителна влажност на въздуха на постоянните работни места през• топлия период. 4. На постоянните работни места в помещения със значително отделяне на влага се допуска през топлия период повишение на допустимата относителна влажност на въздуха до 75 %.

Температурата на въздуха на тези работни места не трябва да превишава 28 градуса С за категория работа 3, независимо от температурата на външния въздух.

5. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата.

Печките да отстоят от горими и трудно горими конструкции и мебели най-малко на 80 см.

Естествено и изкуствено осветление 1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление. 2.

Помещенията, в които е обективно оказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено

осветление. 3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84. 4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление. 5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лукса, както следва: Класни стаи, аудитории, учебни кабинети лаборатории в средата на • дъската 500, на работните маси и чинове 300; Кабинети по техническо чертане и рисуване на дъската 300, на • работните маси 500; Кабинети и стаи на преподавателите 200; • Физкултурни зали на пода 200; • Занимални и столови 200; • Административни помещения 400. • 6. В кабинетите и лабораториите по химия, физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник. Шум и вибрации. 1. Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума. 2. Да се спазва допустимата продължителност на пребиваване на учениците производствени и учебно – производствени помещения и на работните места в зависимост от нивото на шума. 3. При обучение на ученици до 15 годишна възраст не се допуска пребиваването им на места, където звуковото ниво на шума превишава 70 дБ "а". Вредни вещества. 1. Да се съхраняват с голяма отговорност в отделни специални за целта помещения, снабдени със стелажи, съдове за дозиране, негорими шкафове, съоръжения за преливане, вентилация, подходящ начин за отопляване, противопожарно обзавеждане с инвентар, приспособления за промиване на очите, аптечка с медикаменти за първа помощ и други. 2. Работещите с тях да са запознати с техните свойства и правилата за работа, като се подлагат на специален инструктаж. 3. Повдигането, пренасянето и манипулирането с такива видове товари да се извършва със специално работно облекло, защитни обувки, предпазни престилки, ръкавици и очила. 4. Забранява се пренасяне на вредни вещества в счупени съдове или повредени опаковки. 5. Съдовете, в които се съхраняват вредните вещества, да са снабдени с трудно премахващи се надписи с названието на веществото. 12 6. При разливане на вредно вещество, същото да се почиства по безопасен начин.

Физическо натоварване 1. Категоризацията на работата за учениците се извършва в зависимост от физическото натоварване. 2. Забранено е вдигане и пренасяне на тежести от учениците, освен нормативно регламентирани изключения за това. 3. За учениците до 18 годишна възраст не се разрешава работа, свързана с повдигане и пренасяне на тежести. 4. Забранена е работата, свързана с пренасяне на тежести над посочените норми за физическо натоварване на работниците – ДВ, бр. 25 от 71г. изм. и доп. Бр. 58 от 1979г

Санитарно – битово осигуряване. 1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места. 2. За осигуряване на личната хигиената работниците и служителите да се осигурят санитарно – битови помещения. 3. Да се поддържат в добър вид съблекалните и умивалници, , тоалетните и в изправност шкафчетата, , бойлерите и други. 4. Да се спазва от всички – педагогически, не педагогически персонал и ученици, въведения режим за труд и почивка. 5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и

медикаменти за оказване на първа помощ. 6. Условия за санитарно – битово и медицинско обслужване на педагогическия и не педагогическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация 1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно – санитарни, питейно – битови и противопожарни нужди. 2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационна система.

РАЗДЕЛ III

Противопожарна охрана

Създаване на условия за недопускане на пожари 1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение. 2.

Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително. 3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство. 4. В Наредбата да бъдат включени и следните раздели: Противопожарни изисквания към помещенията.●

Помещения за учебно – възпитателна дейност.● Учебни работилници.● 5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи. 6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно. 7. Леснозапалимите течности в лабораториите да се съхраняват в метални шкафове. 8. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар. 9. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.

10. В таванските и избените помещения да не се складират леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях. 11.

Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване. 12. Да се спазват най-строгите изисквания за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности. 13. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Извънучилищна дейност

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято. 2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците 3 Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищно мероприятие

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено 2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители. 3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително п-устойчиви на въздействието. 4. След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите, лабораториите и др. 5. След преминаване на първия трус под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи. 6. Да се слиза само по стълбищата, без да се ползва асансьорът. 7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по-малко от височината ѝ. 8. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора. 9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището. 10. Да се започне незабавно гасене на пожара с налични противопожарни съоръжения. 11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка. 12. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа. 13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици. 14. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация. 15. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното: Има ли ученици, не извадени от класните стаи и къде;• Кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;• Местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация,• ценно имущество и други

Трудови злополуки 1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения 2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са ставали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни. 3. За всяка злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор. 4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи. 5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионалните заболявания по установения в Република България ред. 6. Училищният директор незабавно уведомява ИО на МОМН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии. 7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от училищния директор.

Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърден от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи
2. Спазването на правилата за оказване на първа долекарска помощ /утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.1995г./ е задължително. 3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата. 4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет. 5. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода. 6. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицински специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието. 7. При повръщане да не се дава вода или течности през устата. 8. При удар от електрически ток да се освободи пострадалия от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърната на страни глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос. Да се повика специализирана реанимационна линейка

Права, задължения и отговорности за осигуряване и спазване на безопасните условия на възпитание, обучение и труд на

ДИРЕКТОР

1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в учебното заведение по действащите нормативни документи, указания и заповеди на министерството, по въпроси на охраната на труда. 2. Утвърждава Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд на учебното заведение, което ръководи. 3. До началото на всяка учебна година актуализира правилника. 4. Организира запознаването на учениците, педагогическия и не педагогическия персонал и родителите с настоящия правилник. 5. Създава условия за опазване на живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учащите се. 6. Назначава длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на

- координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд. 7. Организира съвместно с медицинското лице, обслужващо училището, провеждането на различните видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в училищната сграда, дворните площи и другите помещения. 8. Създава условия и осигурява цялостно и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана и контролира прилагането и спазването на изискванията за тяхното провеждане. 9. До началото на всяка учебна година осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати и съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липса на трудови навици. 10. Всяка учебна година организира със съдействието на ХЕИ и специализираната лаборатория проверка по спазването на установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на: Вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност;• Ергономични условия;• Микроклимат /температура и влажност на въздуха/.• 11. Осигурява безопасни и здравословни условия на труд, така че всяка опасност за живота и здравето на работника или служителя да бъде предотвратена. 12. Осигурява указания за реда и начина за изпълнение на задачите, включително запознаване с длъжностните характеристики и правилата за здравословни и безопасни условия за труд. 13. Осигурява вписването към длъжностните характеристики на служителите и работниците на конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на труд. 14. При сключване на договори с други организации за изпълнение на ремонтни дейности включва и мерки за осигуряване на безопасни условия за обучение и труд. 15. Сключва договор с предприятие /фирма/ за провеждане на производствена практика, в който подробно се вписват задълженията на двете страни за осигуряване на безопасни и здравословни условия, при които ще работят учащите се.
2. 16. Носи персонална отговорност по изпълнението и контрола на безопасните условия на възпитание, обучение и труд на учащите се през време на учебната и производствената практика в работилниците, кабинетите, лабораториите и извън учебното заведение. 17. Осигурява подходящи помещения за учебни кабинети, лаборатории, работилници и не допуска използването на неподходящи тавански, избени и студени помещения за подобни цели. 18. Осигурява спазването и прилагането на държавните стандарти и отраслови норми по охрана на труда при усвояване на нови и вече произвеждани съоръжения, апарати, уреди и други в учебните работилници. 19. Осигурява снабдяването с работно и специално облекло и лични предпазни средства и предоставя безплатно специално работно облекло и лични предпазни средства на работниците и служителите, които работят с или при опасни и вредни за здравето или живота машини, съоръжения, течности, газове, стопени метали, нажежени предмети и други подобни. 20. Осигурява безплатно работно и униформено облекло при условия и ред, установени от МС и КТД. 21. Осигурява необходимите средства за осъществяване на мероприятията по охрана на труда. 22. Осигурява условия за санитарно – битово и медицинско обслужване на работниците, служителите и учащите се. 23. Осигурява преглед на сградите след извършен основен ремонт и обръща внимание на закрепването на вратите, прозорците, обезопасяването на електрическата инсталация и съоръжения /зануляване, зазимяване/, монтирането на машините, изискванията по хигиена на труда и противопожарна безопасност. 24. Докладва ежегодно на педагогическия съвет за състоянието по безопасност и хигиена на труда и

противопожарна охрана, за причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им. 25. Осигурява своевременно съставяне на акт за трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване на причините, довели до това. Незабавно уведомява ИО на МОН, регионалната инспекция по труда, органите на МВР, прокуратурата и гражданската защита с случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии. 26. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МТСТ, МЗ, МВР, МОС и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд. 27. Осигурява за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания. 28. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му. 29. Съгласувано с противопожарните органи определя пътищата за евакуация на учащите и други служители и работници. 30. Подпомага организирането на евакуация на учениците и трудовия колектив през учебната година и контролира нейното изпълнение. 31. Следи за състоянието на приходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения, електрическите инсталации и други. 32. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на изискванията и правилата за пожаробезопасност.

33. Осигурява съответното обезопасяване, когато изходът на учебното заведение и в близост до улица с интензивно движение. 34. Разработва и обявява по подходящ начин правила за спазване на здравословни и безопасни условия на труд при специфични производства и дейности, както и за отделни машини, съоръжения и работни места. Правилата не могат да противоречат на единните и отрасловите правила. 35. Извършва контрол при сключване на трудов договор за спазване на изискванията за правоспособност и квалификация. 36. Проявява специална грижа и внимание към определени категории трудещи се – младежи, жени, лица с намалена трудоспособност и други.

УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

1. Да изисква, устройва и обзавежда площадката за физкултура с здрави, изправни и сигурно поставени /закрепени/ уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за отскоци, масивна настилка на площадката /асфалт или сгुरия/ и други.
2. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на скрепителните елементи /винтове, болтове, скоби, обтегани, възли и други/. 3. Ежедневно, преди започване на занятията по физкултура, да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват. 4. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и прият опасност от злополука, или да се играе без гимнастически постелки. За увеличаване на триенето между ръцете или краката при игра на уреда да осигурява необходимото средство /магнезий/. 5. Да поддържа ред и последователност при изпълнение на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха. 6. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци, игра на лост, халки, греда/. 7. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не изисква изпълнение на трудни елементи. 8. При хвърляне на уреди да съблюдава да

няма хора на мястото около попаденията. 9. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиените изисквания за осветение, чистота на въздуха, температура, чистота на настилка, разположение на уредите и др. 10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки а оказване на медицинска помощ и да съобщава на директора на проиводственото звено.

УЧЕНИЦИ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКО ЗАНЯТИЕ В КАБИНЕТ

1. Да изслушват внимателно инструктажа на учителя /ръководителя/ за правилното и безопасно провеждане на практическото занятие и поведението, което трябва да се спазва. 2. Дежурният или отговорникът на групата да се разписва в работната тетрадка за инструктажа по БХТ и ПО, с което удостоверява, че групата е запозната с правилата и изискванията за безопасност и че се задължават най-стриктно да ги спазват. 3. Да ползват задължително необходимото за провеждане на опита обикновено и специално работно облекло и ЛПС, каквито се изискват. 4. През време на занятието да изпълняват и спазват с голямо внимание изискванията за безопасност и най-вече при действия, при които са ангажирани две и повече лица. 5. Преди да напускат кабинета, да предадат на преподавателя всички позвани материали и уреди и да почистят работните си места. 6. При злополука заедно с ръководителя веднага да вземат мерки за оказване на необходиматапомощ на пострадалия. 7. На учениците /учащите/ строго е забранено: а/ самоволно да извършват дейност, която не е свързана с провежданото учебно занятие;